

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem n. dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za ostanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 3 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Vzajemnost avstrijskih Slovanov.

Ono sredo je v seji mestnega zastopa ljubljanskega župan Ivan Hribar s krepkimi besedami ožigosal surovost in podivjanost nemškega naroda, ki se je kazala v državnem zboru in potem po večjih nemških mestih, da je grof Badeni moral odstopiti s svojim ministerstvom. In zakaj so Nemci tako divjali? Samo ker je ministerstvo Badenijevo izreklo, da hoče biti pravično tudi Slovanom, in ker je na Češkem in Moravskem proglasilo ravnopravnost češkega in nemškega naroda.

Nato je občinski svet ljubljanski vsprejel naslednjo resolucijo: »Občinski svet deželnega stolnega mesta Ljubljane izreka najglobokejše obžalovanje radi nečuvanega, vsem zakonom omike in dostojnosti nasprotujočega postopanja zjedinjenih levičarskih poslancev nemške narodnosti, s katerim se je v državnem zboru onemogočilo vsako delovanje ter lahkomišljenje v največjo nevarnost postavil parlamentarizem in ustava v naši državi, in s katerim se je končno v najhujšo nevarnost postavila tudi država sama in nad njo vladajoča presvetla cesarska hiša. Občinski svet — dasi v tem trenutku, kakor kažejo vsa znamenja, praznuje svojo zmago tisto parlamentarno klativiteštvo, ki je imelo svojo glavno in jedino moč v pobalinski surovosti, s katero je za vse čase osramotilo nemški narod in njega kulturo — izreka svoje trdno prepričanje, da radi tega ne izgube poguma slovanski narodi in njih državnozborni zastopniki ter pričakuje, da bodo ravno ti zastopniki v bodočih žalostnih dneh, ki utegnejo pretiti avstrijskemu slovanstvu, solidarni, in da se bodo bojevali neustrašljivo in vztrajno toliko časa, dokler ne pribore svojim narodom tiste enakopravnosti, brez katere ni misliti na srečno prihodnost naši državi.

Občinski svet izreka o tej priliki radi možatega postopanja čestitanje predsedništvu državnega zbora in na prvem mestu g. predsedniku Davidu Abrahamoviču, na katerega je valilo vse, kar se je surovega izmisliti mogla združena nemška levica; pred vsem pa pričakuje občinski svet ljubljanski, da združena desnica ostane solidarna tudi v bodoče, ter naglašá, da je najsvetejša dolžnost slovenskega naroda — njega poslancev, da so o vsaki priliki bratsko in solidarno zvezani v bodočih bojih, ki bodo pred vsem zadevali bratska naroda češki in poljski, s tema narodoma in njunimi zastopniki. Gospodu županu se naroča, da obvesti o tej resoluciji predsedništvu poslanske zbornice in parlamentarno komisijo desnice«. —

Ta sklep se je sporočil brzojavnim potom tudi županu Prage in predsedstvu stolnega mesta v Lvov. Da Čehi trdno z nami držé, to so pokazali večkrat, posebno o vseslovenskem shodu; ali tudi Poljaki so zdaj zavzeti za slovansko vzajemnost, saj je župan Lvovski

takoj brzojavil županu ljubljanskemu, da narod poljski ne zapusti nikdar poti jedinstva vseh Slovanov Avstrije, ki sestavljajo večino cesarstva. Narod poljski bode nadaljeval začeto delo za osvobojenje Slovanov iz neopravičenega nadvladanja nemške manjšine. — Avstrijski Slovani, le krepko skupaj, in tebi, mila Avstrija, se ni treba bati prihodnosti, pa tudi tebi ne, ti mali pa čvrsti narod slovenski!

Kako se Spodnji Štajar pripravlja za Pruse.

(Dalje.)

Izmed činiteljev, ki Spodnji Štajar prusevajo, stojé ako je sodimo po uspehih, v prvi vrsti zraven drugih nemška društva kakor: »Nemški šulverein«, »Südmärka«, »Bauernverein«, telovadska in celo gasilna društva. Da jih pa, dragi čitatelji, prav razumete, spomnite se, kar je »Slov. Gospodar« v 44. šte. pisal o namenu, ki ga imajo gledé na Avstrijo framasoni in Nemčija. Pisali smo: »Že leta 1851. je Mazzini, vodja framasonskega, t. j. tistega po vsem svetu razširjenega tajnega društva, ki je osnovano v namen, da krščansko vero uniči in vladarske prestole podere, izrekel: »Naše društvo ima med drugim odslej pred vsem delati na to, da se Avstrija razruši; to se pa bo doseglo najlaglje, ako se avstrijski narodi drug na drugega ščujejo ter spravijo med seboj v sovraštvo na smrt.« Deset let pozneje je postal Bismark, katerega je bila Mazzinijeva misel unela, pruski minister ter prevzel sam oziroma dal Nemčiji nalogo, da izvrši, kar so framasoni začeli.« Pisali smo tudi, da se je Bismark te naloge čvrsto lotil in v dosego svojega namena z Avstrijo sklenil zvezo, vsled katere ima Nemčija upliv na našo notranjo politiko, to se pravi, da naše notranje zadeve vodi ona. Bismark, držeč se framasonskega recepta, moral je tudi iztuhtati, kako bi se dali avstrijski narodi najlaglje in najuspešneje naščuti drug na drugega ter spraviti med seboj v sovraštvo na smrt. In glejte, našel je najboljših sredstev, to so nemška društva. Osodepolna zveza je bila sklenjena meseca vinotoka leta 1879., in od te dobe jela so se porajati razna nemška društva, kakor lazijo pomladnega dne mladi gadje iz lukenj na gorko solnce. Začel pa se je tudi v tem hipu, ko se je prvo teh društev porodilo, narodni boj, ki razjeda in razkrajá grozovito naglo našo ljubo Avstrijo. Zraven tega, da ta društva narode ščujejo, izvršujejo še Nemčiji drug namen, namreč, da širijo v Avstriji pruski duh. Ohranjujejo in podpirajo se deloma z domačim, deloma s pruskim denarjem.

Po času in tudi po pomenu prvo je »Nemški šulverein«. Porodil se je par mesecev za tem, ko se je bila sklenila omenjena zveza, v Berlinu in ima danes

po naši Avstriji sam že na stotine otrok ali podružnic. Bistroumni Bismark je dobro vedel, da ima, če svoj namen naj doseže, pred vsem se lotiti najnežnejše mladine, in tako ima »Nemški šulverein« zraven že gori navedenih namenov še posebni namen, da lovi in nosi slovansko decu v prusko žrelo. Ta namen doseže s tem, da se otroci poučujejo le v nemškem jeziku, in vzgajajo v pruskim duhu. V »Slov. Gospodarju« se je o delovanju »šulvereina« pisalo že toliko, da je lahko poučen vsak, kdor resnici ni mašil ušes. Zato smemo biti kratki. V prvih desetih letih dohajalo je avstrijskim podružnicam čez dva milijona goldinarjev, število udov pa narastlo na 120.000; sedaj društvo zopet nazaduje. Vlada naša je »šulverein« podpirala in ga še podpira, kolikor ga more. Prebivalci Slov. Štajarja se še gotovo spominjajo, kako je svoje dni c. kr. profesor Nagele noč in dan letal in govoril in lovil ljudstvo ter snoval podružnice in šole; pri večjih zborovanjih je društvenike s svojo prisotnostjo počaščeval ali c. kr. okrajni glavar sam, ali njegov namestnik, ter zbrane v imenu visoke vlade veseljem pozdravljaj. Naše ljudstvo je večinoma verjelo, svojih pravih prijateljev pa ne slušalo, in tako so podružnice rastle kakor gobe po toplem dežju. Dobro tudi vedo čitatelji »Slovenskega Gospodarja«, kako očetovsko skrbi vlada za one šulvereinske šole, katerim se pri sedanjih denarni suši šulvereinske kase godi slabo, ali katerih ljudstvo ne mara, kakor n. pr. na Slatini. Vseh rekurzov, kolikor jih je sploh mogoče, je vsikdar treba, da se ljudstvo takih šol obrani. Vlada je torej vselej pomagala, da se je slovensko ljudstvo burilo in pruševalo, pa tudi trpela, da se je denarno sleparilo. Kajti vlada dobro ve, da daja »šulverein« za stavbo novih šol denar le na posodo, ne pa kot dar, kakor je po prusakih osleparjeno ljudstvo mislilo, in vendar je vsikdar molčala. Škoda, katero je »Nemški šulverein« do današnjega dne povzročil, je neizmerna. Koliko naših otrok je padlo v prusko žrelo, koliko našega ljudstva je neozdravno okužil pruski duh! Zadnji čas je seme jelo čvrsto poganjati iz zemlje, in slovensko ljudstvo sprehaja strah pred sadom, ali setev se ne da več pokončati.

Modri domoljubi so nakane »Nemškega šulvereina« zdavna spoznali, ljudstvo svarili, pa tudi poskrbeli, da se reši, kolikor se po naših močeh da; osnovali so leta 1885. »Družbo sv. Cirila in Metoda«, ki naj bi skrbela za slovensko šolstvo po vseh pokrajinah slovenskega jezika. Ni nam treba razpravljati, kako ta družba deluje, ker vsak to lahko izve iz letošnjega Koledarja »Družbe sv. Mohorja«, kjer imamo zanesljivo pregledno poročilo na straneh 68. do 72. Kdor je je že čital, naj je čita še jedenkrat; kdor ga še pa ni čital, naj ga čita dvakrat. Čemu? Da bi družba pridobila večje število podpornikov. Kdor vam družbo črni, ne verujte mu! Družbi je namen, na vso moč skrbeti za to, da ne izgine izmed naše mladine sveta vera in materni slovenski jezik. Družba sv. Cirila in Metoda odvrta torej otroke slovenskih starišev od takih otroških vrtov in od takih šol, kjer se ne spoštuje katoliška vera in slovenski jezik. Odvrta jih s tem, da jim pomaga z obleko, s hrano, z bukvami in z drugimi darovi. Društvo nadalje podpira domače šole z denarji, knjigami, učili in učnimi pripomočki ter daje na svetlo za mladino prelepe knjižice; podpira tudi dijaške kuhinje v Mariboru, v Ptujju, v Celju itd., koder dobivajo ubožni slovenski dijaki brezplačno hrano; podpira pa tudi z darili in brezobrestnimi posojili snovanje novih šol ob jezikovnih mejah; da celo na svojo roko vzdržuje poštene otroške vrtove in ljudske šole po takih krajih, kjer so otroci ubožnih starišev najboljše v nevarnosti, da se potujčijo. Kdor vam pravi, da društvo brani, da bi se otroci učili nemški, ta laže in obrekuje. Društvo hoče, kakor menda

vsak pameten in pošten detoljub, da se otroci tudi drugega jezika učé, ako in kolikor jim ga je za prihodnost treba; toda predmeti, ki se učé v to, da pripomorejo otroku k večni sreči, da mu blažijo srce, bistrijo um, krepijo voljo in ga zalagajo z znanostimi, kakor veronauk, pouk v materinščini, zemljepisje, zgodovina, prirodopisje, računstvo i. dr. naj se učé v maternem jeziku. Če se otroci učijo le tuje jim blažene nemščine, se ves čas potratijo za njo, in imajo otroci, kadar stopijo iz šole, mrzja srca in prazne glave in nemški tudi kaj malo znajo. Človek tudi dandanes ne more na svetu izhajati, če zna le malo nemščine klatiti, družega pa nič; zraven tega pa so taki reveži surovega, sprijenega srca ter zaničujejo vero in svoje lastne slovenske stariše.

Podpirajte torej prelepo družbo sv. Cirila in Metoda, kolikor morete! Pomislite, da je »Nemški šulverein« v prvih desetih letih nabral čez 2 milijona, naša družba pa 142.151 goldinarjev. Res je, da se ta 2 milijona nista porabila le za Slovence, res je, da »šulverein« hira, dočim naša družba napreduje ter je nabrala leta 1895. že 21.951 gld., res je, da smo revni, ali res je pa tudi, da je taka svota za naše potrebe vse premajhna in da bi mi lahko storili še več, kakor storimo. Ali bi n. pr. ne mogel vsak Mohorjan svojemu goldinarju pridjati jeden krajcar za družbo sv. Cirila in Metoda? To družbo lahko podpira vsak, ker se sprejme tudi najmanjši dar. Posebno pa se spominjajte, kadar vas je več zbranih, tako na primicijah, pri ženitovanjih, pri pogrebih, pri gostijah, pri zborovanjih itd. Spominjajte se je tudi o godovih, o novem letu in pri drugih prilikah. Nastavljajte po gostilnicah in sobah brainih društev nabiralnike, sploh iščite prilik in virov, da naši družbi kaj priteče. Končno stori bogoljubno delo gotovo tudi isti, ki je ne pozabi v svoji oporoki. Darila pa, kakor tudi prošnje in pisma naj se pošiljajo pod naslovom: »Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani«.

Torej vsak po svoji moči, ali vsak nekaj! »Kar more, to mož je storiti dolžan«, pravi naš pesnik; mi pa pristavimo: Kar velja o možu, velja tudi o narodu.

Cerkvene zadeve.

Nov veliki zvon pri Sv. Janžu na Dravskem polju.

Nepopisljiva radost obdaja človeško srce, ako sliši veseli glas svojih dragih, ali koliko veselje zavlada še v župniji, kjer se zglasi nov veliki zvon, kakor se je to zgodilo letos v naši župniji! Gospod župnik so pričeli z nabiro prostovoljnih darov po župniji. In res, v kratkem času se jim posreči ogromno svoto, tudi so sami veliko žrtvovali, za pri g. Samasi v Ljubljani naročeni zvon od faranov nabrati. Za svečanost, ko se novi zvon, kateri tehta 25 centov, v zvonik potegne, je bila določena nedelja dne 21. listopada. V soboto poprej se je odvezel zvon na postaji Rače in se dopeljal do podružnice sv. Marjete. Veličasten vsprejem so dokazali s tem vrli Šmargečani s strelom iz topičev. Temu družil se je strel pri tukajšni župnijski cerkvi tako, da se je marsikateremu srce od veselja igralo, misleč, kakšno veselje še bude le jutri.

Veličastnejše bi se pač ta svečanost ne mogla obhajati, kakor se je v resnici. Veličasten prizor: cerkev dostojno znotraj okinčana, dobila je za tačas tudi zunaj drugo obliko. Zvonik od zemlje čez line je bil okrašen z venci, katere so pletle marljiva dekleta, prostori in cesta okrašena z mlaji, s slavaloki, vse podobno velikemu

drevoredu. V nedeljo okoli 9. ure pripeljejo 4 čili konjiči nov z venci okrašen zvon pred župnijsko cerkev, katerega je z veseljem pozdravilo več tisoč src, kajti ta dan se je tukaj sešlo toliko ljudstva, kakor še ga tukaj nikoli ni bilo.

Zatem se je zvon v najlepšem redu pod vodstvom nekega gosp. stavbenega mojstra v zvonik obesil. Slavnostno pridigo so imeli gosp. župnik iz Cirkovec. Srčna jim hvala! Da se je to tako izredno izvršilo, je v prvi vrsti zasluga našega gosp. župnika. V imenu faranov jim kličem iz dna srca. »Živeli še mnogaja leta!« Priserčna hvala se izreka blagodušnemu gosp. grofu Dunaju, kateri je prav precej zdatno svoto za novi zvon podaril. Bog plati pa tudi vsem našim pridnim faranom!

Gospodarske stvari.

Sklepi I. avstrijskega kmečkega shoda na Dunaju.

(Dalje.)

II. Pogodba z Ogersko.

1. Zakon o pogodbi z Ogersko mora določiti, da se prispevki za stroške za zunanje zadeve in za okupacijske pokrajine jednako odmerijo za obe državni polovici, za skupno vojno pa po razmerju v vojni službujočih državljanov. 2. Vsi zastopniki kmečkih občin morajo zahtevati, da se določi kvota 56 : 44. 3. Dohodke na colnini mora vsaka polovica posebej imeti. 4. Trgovinska pogodba se ne sme skleniti za dobo desetih let, ampak le do decembra 1903. 5. V varstvo domačega kmetijstva ustanoviti se mora medcarinska meja za žito in žitne izdelke. 6. Mlinarsko obrt je treba takoj razveljaviti brez odškodnine napram Ogerski. 7. Blanco-termo-kupčija z žitom se mora strogo prepovedati. 8. Dovoljenje za skladanje blaga inozemskim osebam in firmam za nižjo ceno nego je deželanom mogoče, se mora prepovedati; isto tako se inozemskim firmam skladnine prosti čas ne sme čez tri dni na noben način podaljšati. 9. Inozemskim osebam in firmam se ne sme višja refakcija dovoliti, nego domačim. 10. Voznina za kmetijske produkte se mora v obeh državnih polovicah določiti po jednotnem kilometerskem tarifu. 11. Obe polovici se zavežeta vse pristojbinske doklade po medsebojnem sporazumljenju določiti. Statistična pristojbina mora takoj odpasti. 12. Izdelovanje in prodaja umetnega vina se mora v obeh državnih polovicah strogo zabraniti. 13. Jednaka postava mora urediti dohod blaga in zamenjanje domačih izdelkov s tujimi prepovedati. 14. Živinozdravniški predpisi se morajo v obeh drž. polovicah jednako uravnati ter skupno in vestno nadzirati. 15. Preskrbovanje živinske soli za znižano ceno domačim kmetovalcem se izroči tostranski vladi. 16. Pri obnovitvi bančnega privilegija se mora ozirati na interese kmetijstva in vpliv od ogerske strani z vsemi sredstvi zabraniti. 17. Za razsojevanje prepairov, bodisi radi colnine ali trgovine se ustanovi avstrijsko-ogersko razsodišče, katero obstoji iz parlamentaričnega zastopstva obeh polovic; predseduje mu predsednik najvišjega skupnega računskega dvora. Razsodba tega sodišča je pravomočna; zoper njo se ne more pritožba vložiti.

(Dalje sledi.)

Važna naredba c. kr. finančnega in trgovinskega ministerstva z dne 26. nov. 1897 št. 272.

Od dne 1. januarja 1898. leta naprej sme in more vsakdo plačati dačo ali štibro ter pristojbine pri vseh davkarijah potom c. kr. poštnohranilničnega urada. Ta naredba ima ta pomen, da v bodoče ni treba

nikomur, kdor hoče ali mora plačati dačo ali štibro, hoditi v mesto ali trg k davkariji, da ni treba muditi dneva in tratiti denarja, ampak da se to lahko hitro, brez daljnega pota opravi pri vsakem c. kr. poštnem uradu. Samo do najbližnje c. kr. pošte je treba iti, tu se dobijo za 5 kr. položni listi ali položnice, te se primerno izpolnijo — kar stori rad poštar sam tudi — položi denar in vse je gotovo.

Da se morejo na pošti položnice pravilno izpolniti, treba je vzeti plačilne bukvice seboj. S položnico je združena dopisnica, ta se mora tudi natanko izpolniti na pošti, ker na tej dobi plačnik pobotnico ali potrdilo od davkarije po pošti nazaj, da ve, da je prišel denar v prave roke.

Plačnik dobi tedaj na pošti za plačan denar prejemnico (empfangschein) in še posebno potrdilo od dotičnega urada, kateremu se je denar poslal.

Ko se denar na pošti položi, velja to tako, kakor če bi se bil štel v davkariji; obresti ne rastejo več, če znesek zadostuje. Ta nova naredba je velika dobrota in je le želeti, da bi se je vsi, ki imajo z davkarijo opraviti, tudi posluževali!

Sejmovi. Dne 11. decembra pri Sv. Lovrencu v Prošinu in v Poličanah (za svinje). Dne 13. decembra v Studenicah, Žalcu, Jurkloštru, pri Sv. Duhu na Stari gori in pri Sv. Petru pod Sv. gorami. Dne 14. dec. v Polju in Ljutomeru. Dne 15. dec. pri Sv. Križu na Slatini in v Imenem (za svinje). Dne 16. dec. na Bregu pri Ptuju (za svinje).

Dopisi.

Iz Gomilskega. (Shod kat. političnega društva). Radi neugodnega vremena je bilo prišlo le kakih 15—20 tujih udeležencev, pač pa so vrli možje iz domače vasi prišli v polnem številu. Po običajnem predsednikovem pozdravu je govoril g. živinozdravnik M. Jelovšek o umni živinoreji. Rekel je, da je živina za kmeta velik zaklad, katero mora sam skrbno gojiti, rediti in plemeniti, ne pa samo mešetariti ž njo. Če jo sam redi, vé, kaj ima, če jo kupi, pa ne vé. K temu pa je treba prave volje in veselja. Gledati je treba pri živini zlasti na hlev, na mrvo, gnoj itd. Na to je g. živinozdravnik bolj podrobno govoril o hlevu. Rekel je, da v hlevu mora biti čist zrak, precej svetlobe, snaga in dober, raven pod, da živina more trdno in ravno stati. Paziti je treba zlasti tudi na tō, da scavnica ne gré v nič itd. — Drugi govornik, g. Kokelj, je govoril o združevanju kmečkega stanu. Rekel je, da je liberalizem glavni vzrok propada delavskih stanov; v trgih in mestih je moril in še mori obrtni, na deželi pa kmečki stan. Če hočejo kmetje, da bo bolje, se morajo sami združiti. V ta namen je govoril o Raiffeisenovih posojilnicah, o kmečkih zadrugah, o zavarovalnicah proti ognju in zlasti za govejo živino. Rekel je tudi, da bi za Savinjščane bilo največjega pomena, če bi mogli sezidati pivovarno na delnice. V tem oziru naj bi posnemali brate Čehe! Navzočih je bilo tudi nekaj mokračev, a so bili mirni, le po že zaključenem shodu je jeden malo pozabavljaj. Rekel je, da se duhovniki radi tega utikajo v socialne zadeve, da bi jim kaj v žep padlo. Nekateri navzoči pošteni možje so vsled tega dobro zavreli nad njim. Vse gospode pa, ki se brigajo za socialno preosnovo, prosimo, naj pošljejo svoj dobiček totemu mokraču, da si bo kupil pameti. Bil je tudi tega mnenja, da vsak naj ostane pri tem, kar je, na pr. čevljar pri kopitu. No zato damo mi totemu

rudečkarju zopet dober svét, naj ostane pri svoji »lo-pati« doma in naj pusti politiko, katere nič ne razume. Kvasil je tudi, da so sami Čehi krivi, da so socialni demokratje tako razsajali v dunajski zbornici itd. A mi mu takih čevkanj takrat toliko ne zamerimo, ker je bil najbrže malo preveč v kupico pogledal.

Iz St. Petra v Savinjski dolini. (Nemškutarji) razširjajo tukaj grdo laž, da so na Dunaju enega naših štajarskih slov. poslancev (g. Žičkarja) radi surovega obnašanja v državnem zboru morali zapreti. To in še druge laži trosijo med ljudstvo, da bi ga zbegali. Odlikuje se v tem zlasti tukajšnji mesar, ki je prejšnjo sredo očito svoje goste hujskal proti dotičnemu vrlému poslancu. Ako je govoril iz neumnosti, ga pomilujemo, če pa je trosil to laž iz hudobije, ne zasluži imena poštenjaka in upamo, da bo preklical svoje besede. Kedaj bo vendar odklenkalo nemškutarjem v Št. Petru!

Iz gornjegrajskega okraja. (Vsi na delo!) »Flosarji« smo sploh na glasu, da smo počasni; počasnost pa nikdar ni veliko prida. Ne prikrievajmo resnice, da je naša malomarnost kriva, ako od dne do dne propadamo v gospodarskem, kakor v političnem oziru. Ves svet kliče iz kmečke kočice in borne delavske družine po zboljšanju družabnih razmer, po rešitvi poštene delavske roke iz pozlačene rokavice brezverskih bogatinov, le k nam še odmev obupnega klica ni prišel. Sami sicer živo čutimo, da stojimo ob robu propada, a ne ganemo se. Tako ne sme dalje, sicer poginemo, ter pademo v žrelo pogubnej demokraciji. Propadamo gospodarsko. Večina Savinjcev živi od lesne trgovine, a mila nam majka, minola so leta cvetoča! Več ko se lesa prepelje v daljavo, več je dolga doma. Kje so uzroki? Prvi uzrok je bosanska konkurenca, ki je našej trgovini izpodbila zlato dno. Drugi uzrok je previsoka cena lesa doma, ki ga domači trgovec kupi iz sosedne roke. Tretji uzrok premala skrb pri natančnosti mere žaganega lesa. Slednji uzrok konkurenca nemaničev. — Prvi uzrok, bosanska konkurenca. Zviti židje, ki so kupili bogate državne šume v Bosni, niso si vedeli pomagati, kako spraviti les iz gozdov na vodo. Ukrenili so pot agencije, ter po svojem agentu, znanem Rakuschu v Celju, privabili izurjene roke savinjskih lesarjev za sicer primerno plačo v bosanske šume in potem na »flos«. Mi smo pošiljali svoje sinove v lastno škodo v daljno Bosno, da so sekali les in ga plovili židu v bogato korist, nam škodo. Le oglejmo se v okolico, koliko krepkik naših mož noč in dan dela v bosanskih gozdih! Ko je les iz Bosne na Savi, kaj si izmisli zviti žid? Dožene pri vladi, da Savinjci ne smejo več lastnega lesa prodajati na hrvaški tleh brez dovoljenja hrvaške vlade. Ko je pa zagrebški židovski prekupec to zaznal, pritiskal je na ubogega Savinjca tako dolgo, da mu je prodal les v lastno izgubo, sicer pa pojdi po Savi navzgor! Kaj pa je storila avstrijska vlada? Nič, prav nič. O teh groznih razmerah so se bridko pritoževali naši lesotržci na shodu na Rečici. Ali bo to le glas umirajočih, nam razodene prihodnost! — Drugi uzrok propada je previsoka cena lesa doma, ki ga domačin kupi iz sosedne roke. Očita tajnost je, da se število gospodarjev vedno bolj krči, kateri bi les iz lastnega gozda spravili na vodo, velika večina kupuje iz graščinskih gozdov. Za tem grmom tiči zajec, ki gloda ob naših kosteh. Ustavlja se pero zapisati resnico, da se ravno graščinski les drago, zlato prodaja, dražje od leta do leta; tako pač kaže nemškemu »fogtu!« Da mora biti taka trgovina izvrstna, pričajo graščinske žage, ki že dolga leta mirno spijo. Rajši les ubožnemu Savinjecu, kakor pa na lastno žago! Nihče ne zahteva lesa zastonj, a vsakdo pa mило prosí, naj ga živega ne

derejo. Dokler bo domačin neusmiljen, bo tudi Savinjčan na »flosu« gmotno umiral. Ne čudimo se, ako že znani »flosarji« trgovino opuščajo, ter da vlada splošnja želja ob gornji Savinji, naj se vendar enkrat gospodarski sistem tudi pri gornjegrajskem oskrbnístvu spremeni! — Tretji uzrok propada je premala skrb pri natančni meri žaganega lesa doma. Vsak »žagmojster« dela po svoji glavi, tako so pa tudi deske le prepovršno prižagane in premerjene. Tuji kupec pa le gleda na natančno mero; bosanske deske pa so zares prenatano rezane. V tem oziru se moramo učiti od žida. — Slednji uzrok dozdeva se nam tudi konkurenca med »flosarji« domačini. Gospodar, ki še glešta nekaj svojega, pač lahko enkrat ali drugokrat nekaj poskusi v izgubo, tolažeč se, bo pa prihodnjic boljše. A njemu pa pride v »štih« »flosarski« nemanič, ki je doma kupil morda jeden flos na upanje, češ, kadar nazaj pridem, pa plačam. Na Hrvaškem vidi, kako gre in hajdi, prodaj, kakor moreš! Proda sebi ne v izgubo, ker še ni plačal doma, pač pa drugemu, poštenemu gospodarju, kateremu je usiljeni nemanič določil ceno. — Kaj nas te žalostne razmere učijo? Primanjkuje nam medsebojne zaupnosti in združenja. Edino upanje nam more biti še lesna zadruga. Mož vrlíh, ki bi k temu združenju podali si skupno roke, nam ne primanjkuje. Celi okraj naj se po zaupnih možeh o resnej stvari posvetuje. Ne delajmo razlike med Zadrebčani in Savinjci, ker gre nam za obstanek. Prepričani smo, da tudi izborne naše posojilnice ne bodo gledale od daleč, ko se borimo za vsakdanji kruh. Delajmo, dokler nam voda v grlo ne priteče! Eden za vse, vsi za enega!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar so večkrat vsprejeli ministerskega predsednika Gauča v avdijenciji, da jim je poročal o političnem položaju. — Gauč se je ves teden trudil, pridobiti levico in desnico državnega zbora za vsprejem začasne pogodbe z Ogersko, pa se mu ni nič posrečilo. Državni zbor se torej pred novim letom ne snide, in bodo ono pogodbo svetli cesar po § 14 osnovnih postav za eno leto podaljšali. — Nemci so nenasitljivi, niti trohice nočejo Čehom odjenjati, in gotovo bodo prih. nedeljo na nemškem »volkstagu« Slovane dolžili, da ima notranji politični položaj tako obupno lice.

Štajarsko. Oni Retter, ki je bil v Gradcu pri zadnjih nemirih pri priči ustreljen in potem na mestne stroške pokopan, je bil ničvreden potepuh, ki je 15 mesecev moral sedeti radi tatvine in je bil iz Gradca izgnan. Res, nemška gospoda je znorela, da takim capinom tako čast skazuje!

Koroško. Nemci so najstrožji bojkot napovedali izvrstnemu češkemu pivu, Slovenci, mi pa se odpovejmo enkrat nemški čorbi! — Nemci po vsej sili hočejo pri obč. volitvah dobiti Kotmarives v svojo pest. Pomagajo jim celó cesarski uradniki.

Kranjsko. Prezvzišeni knezoškof dr. Missia so postali knez nadškof goriški. Slavnemu rojaku štajarskemu najudanejšje častitamo! — V Ljubljani nameravajo volilno pravico za občinske volitve razširiti. — Včeraj je v Ljubljani državni poslanec dr. Krek poročal volilcem o političnemu položaju.

Hrvaško. Pri dopolnilnih saborskih volitvah so Madjaroni pridobili štiri mandate, tri pa vladi nasprotna stranka. V ponedeljek se je zopet sešel sabor.

Ogersko. O začasni pogodbi z Avstrijo je v ponedeljek rekel ministerski predsednik Banffy, da vlada predlaga gledé na začasno uredenje carinske in bančne zadeve postavni načrt in da bode napravila posebne predloge, ako se stvar stalno ne uredi do dne 1. maja 1898. Košutovci so pri teh besedah kričali: »Živela neodvisna Ogerska!«

Vnanje države.

Rim. Sv. oče Leon XIII. so oni dan vpričo 60 romarjev maševali v svoji kapeli ter se navzlic svoji visoki starosti, imajo že nad 87 let, prav dobro počutijo.

Italijansko. Vojni minister je hotel častnikom in vojaškim uradnikom povišati plačo. Ker pa je dotični postavni načrt državni zbor zavrgel, odstopilo je vse Rudinijevo ministerstvo. Vendar pa mora zopet Rudini novo vlado sestaviti.

Angleško. Irska dobi bojda v kratkem lastno vlado, kakor jo ima Škotska. Daj Bog, da se to uresniči. Irci so namreč največji verski in narodni trpini v Evropi.

Nemško. Cesar Viljem je izrekel neki deputaciji grajo nad škandali v avstrijskem državnem zboru in željo, da se med Nemci nikdar več kaj takega ne zgodi. Viljem se sicer nima nič vtikati v naše razmere, vendar bi bilo dobro, ko bi si naši Nemci te besede za zmirom zapomnili!

Rusko. Car Nikolaj je dovolil, da se po Ruskem smejo milodari pobirati za uboge Krečane. Tudi car bojda želi, naj bi črnogorski vojvoda Petrovič postal guvernér na Kreti.

Rumunsko. V glavnem mestu Bukareštu so v ponedeljek zvečer bili veliki izgredi proti Židom. Ljudstvo je na stotine židovskih prodajalnic razdejalo.

Bolgarsko. Sobranju ali državnem zboru je vlada predložila postavo, vsled katere se vojaštvo in sicer konjeništvu in topničarstvu zdatno pomnoži. Tako morajo posnemati male države velike države.

Turško. Mir med Turčijo in Grško je zdaj vendar sklenjen. V ponedeljek je sultan podpisal mirovno pogodbo, na to pa se je razglasilo po vseh vijaletih ali okrajih, da je mir sklenjen.

Za poduk in kratek čas.

O nemirih v Pragi.

Strah in groza je vladala prve dni minolega tedna po zlati Pragi! Nemci in Židje so se skrivali po stanovanjih, kakor ptice, kadar se bliža huda ura. No saj je bilo treba! Kako pa so delali Nemci poprej v Žatcu, Hebu, Duksu itd? Noben Čeh si ni bil varen življenja. Posebno hudo se je Čehom godilo v Žatcu, kjer so Nemci užgali gostilnico »Vlastimil«, vse razbili v češki ljudski šoli in čitalnici ter za več 10 tisoč naredili škode rodoljubnemu trgovcu Holegu.

Ti dogodki so praške Čehe zelo razburili, ali vendar so še vedno mirovali. Toda ko so v ponedeljek, dne 29. nov. ob 9. uri dopoldne nemški dijaki na vseučilišču pri odprtih oknih peli »die Wacht am Rhein«, in so od tu naredili obhod po mestu in sicer iz vseučilišča v kazino, iz kazine v gostilnico »Schlaraffio« in zopet v kazino, je prispela Čehom jeza na vrhunec; razun tega je še neki nemški medicinec udaril češkega medicina po glavi, da ima slednji veliko rano.

Hitro se je sklical shod čeških in drugih slovanskih dijakov, da bi uprizorili obhod po mestu, a policija jih je razgnala; pri tem begu jih je mnogo dobilo čez glavo, da za trenotek niso videli družega kot milijon

zvezd. V torek je bil drugi shod in vršil se je v redu; toda seme jeze je že vskalilo v srcih priprostega ljudstva, katero se je kakor hudournik valilo sem ter tje po številu kakih 10 tisoč. Do pol 8. ure zvečer je bilo še precej mirno; a tu se na Prikopih jeden Nемеc spozabi in vrže med ljudstvo kamen, kar povzroči velikansko upitje.

Kaj je sledilo temu? Slišalo se je vse, krik, kletev, petje, upitje, žvižganje, žvenketanje šip, udar kamenja itd. ter klici: »To za Žatec, to za Heb« in kdo ve koliko še drugih. Tu policija ni dosti opravila in marsikateri stražnik je odbežal. Na Vaclavskem namestju se je godilo ravno tako. Bil je tu cel polk vojakov, a opravi ni dosti in ubraniti ni mogel ljudstvu, da ne bi razdejalo neke hiše skoro popolno; o oknih pri njej ni ne duha ne sluha; sedaj je vsa zaplankana. Noč je bila sevé, zelo nemirna, a vendar ni bilo hujšega.

Najhujše je bilo v sredo, dne 1. decembra. Cel dan je bilo razbijanje in pobijanje po Kraljevih Vinohradih in Žižkovu. Glavna stvar je bila zvečer, ko je ljudstvo v starem mestu ravno pred rotovžem razbilo okna neke kavarne, zneslo vso opravo na ulico in zažgalo. Prišli so tudi mnogi radovadneži gledat, a prišla je policija na konjih ter s sabljami delala pot. Najhujše je bilo na Kraljevih Vinohradih in Žižkovu. Vojaki so bili prisiljeni streljati; štirje so mrtvi; vseh ranjenih je okrog 300, zaprtih pa 600. Sedaj so hiše ob 7. uri, a gostilnice ob 9. zvečer vse zaprte. Od dne 2. dec. imajo nagli sod ali »Standrecht«.

Nerodno je bilo, da so vojaki streljali za vsako malenkost; dne 2. dec. pupoldne ob 4. je zagnal neki deček mal kamen med častnike in hajdi: »Habt Acht! Schiessen! Fertig! An-Feuer!« Malo se je zabliskalo in počilo, pa so se nekateri valjali po tleh, a drugi so leteli, kolikor so jih nesle noge in kolikor je dovoljevala velika gneča. Vojaki so prišli na pomoč iz Jozefovega, Terezinega mesta, Kolina, Brna, Budjejevic in Linca, vse skupaj 12tisoč mož. Vsled tega je zdaj vse mirno po cestah, ker nihče ne hiti rad smrti naproti.

Smešnica. Neka mati je imela hčer, katero bi rada omožila, ali kaj, ko ni bilo snubačev, ker je hči bila trepasta. Zatorej mati vsakemu fantu in udovcu svojo hčer hvali, kako skrbna gospodinja še bo, »ker že zdaj vsikdar, kadar žgance kuha, ne umije lonca in kar potem juho v njem kuha, da vsaj več prihrani.« Moža pa še le ni dobila.

Razne stvari.

Domače. (Pozor), slov. veleposesniki št.-lenarskega okraja! Volite v okrajni zastop bode dne 13. dec. Može slovenski! Bodite lepo slošni in zopet volite razun dveh vse dosedanje zastopnike! Zaradi dveh novih zastopnikov pa se pred volitvijo zedinite! Ne pustite, da bi »fünferjeri« postali gospodje celega okraja! Isto velja kmečkim občinam.

(»Marburger Zeitung«), list mariborskega nemškega razumnštva, v nedeljski številki kar hujska poulično druhal, naj pobije okna na Cirilovi tiskarni. Le sejajte veter! Želi boste vihar, ki bo škodoval tudi nemškimi posestnikom.

(Sv. misijon) je bil včeraj dokončan na Spod. Polskavi in pri Sv. Emi; na obeh krajih so ga vodili č. gg. lazaristi iz Celja. Na Laškem pa sta sv. misijon včeraj začela č. oo. jezuita Doljak in Vrhovec in bo ondi tudi par dni nemški misijon; na Breznu ob Dravi pa se sv. misijon začne prih. soboto ter traja do dne 19. decembra.

(Častita cerkvena predstojništva) opozarjamo na naznanilo mariborskega svečarja Jož. Dufeka. Mož je veren katoličan, ud Vincencije družbe ter domoljuben Čeh.

(V Konjicah) so na god sv. Nikolaja prav slovesno h grobu spravili rajno Voduško Marjeto (Pučnik), ki je bila lep vzgled krščanskim dekletom. Po devettedenski, mučni bolezni je umrla na god sv. Barbare, vsa udana v sv. voljo božjo. Za olepšanje raznih cerkva in v druge dobre namene je ona, po vzgledu svoje rajne matere, v svojem življenju darovala mnogo stotakov. Naj počiva v miru!

(Občinski zastop trške občine Gornji grad) je v izvanredni seji dne 5. dec. sklenil resolucijo, v kateri izreka najglobokejše obžalovanje na nedostojnem in vse Slovane zelo žalečem postopanju obstrukcionistov v poslanski zbornici, Abrahamoviču pa kot neustrašenemu predsedniku za vzdrževanje potrebnega reda najlepšo zahvalo.

(Županstvo v Lučah) je po okrajnem odboru gornjegrajskem prisiljeno, vsaj nekoliko cesto od Ljubnega proti Lučam urediti. Tako je prav, ker je potreba res skrajna!

(Vilo je nemški fabrikant Hocke) pozidal v Libiji pod Mozirjem. Slovenci si šepetajo na ušesa, da temu podjetju »Südmarka« ni tuja. Podjetnik namerava v tovarni rabiti električno luč, ter jo napeljati celó v trg mozirski. Gorjanci že pripravljajo posode, v katerih bodo električno luč tudi domov nosili!

(Ilustrovani narodni koledar.) Leto X. Uredil in izdal Dragotin Hribar v Celju. Cena elegantno vezanemu izvodu 1 gld., broširanemu 70 kr.; s pošto 10 kr. več. — Koledar nosi na čelu sliko cesarjevo ter slavnostni spis o 50-letnem jubileju cesarjeve vlade, ter poleg navadne koledarske vsebine podaja več prav lepih životopisov.

(Promocija.) Konceptni praktikant Jož. Povalej iz Št. Jurija ob juž. železnici je bil dne 3. dec. na graškem vseučilišču promoviran doktorjem prava.

(»Slov. Gospodar«) bode z novim letom začel izhajati v obliki »Südsteirische Post«, in sicer vsak četrtek in po tisti ceni kakor letos. Prijatelji, prosimo, ostanite nam zvesti ter prav veliko novih naročnikov pridobite!

(Požar.) Dne 22. novembra so posestniku Andreju Merslavču v Jereslavcu pri Brezicah zgoreli svinjaki in 14 svinj; vsled tega je ta posestnik oškodovan za 600 fl. Ko vaščani ne bi bili tako pridno gasili, pogorel bi tudi Janez Radanovič.

(Zblaznela) je zjutraj dne 29. nov. dekla Jozefa Nedog ter skočila v mlako Oskarja Wegscheiderja pri Kapeli blizu Radgone, ter utonila.

(Naš dopis o prusaški rabuki) je »Mariborščanka« v nedeljo prinesla v skoro doslovni prestavi. Strašno se »giffa« radi krepke in popolnoma resnične pisave, ter niti ene besedice ne ovrže. Resnica v oči bode in mnogim nemškim gospodom ni ljuba vest, da so pri oni rabuki zašli med capine.

(Duhovniške spremembe.) Vlč. g. Anton Šlander, upravitelj dekanije šmartinske pri Slov. Gradcu, je postal dekan. — Č. g. Anton Drogenik, provizor v Lučah, je postal kaplan v Sevnici in č. g. Valentin Vogrine, provizor pri Sv. Marjeti, pa v Cirkovcah. Č. g. Anton Podvinski, kaplan na Ptujski gori, je premeščen v Slivnico blizu Maribora.

Društvene. (Dijaški kuhinji v Mariboru) so darovali vlč. g. Simon Gaberc, duh. svetovalec in župnik na Framu, 50 gld., g. J. Wannous, trgovec v Radgoni, 3 gld. in Iljaševski občani, zbrani pri g. po-

sestniku Ivanu Kralju o priložnosti blagoslovljenja Marijine kapelice, 7 gld. 24 kr. Bog plati!

(Vincencijeva družba) mariborske stolne župnije slavi prih. nedeljo 10letnico svojega blagonosnega delovanja. Glavno zborovanje s petjem bode večer ob pol 6. uri v sobani katoliških rokodelskih pomočnikov.

(Slovensko društvo.) To za Spodnji Štajar velevažno društvo ima svoj glavni zbor v Mariboru v nedeljo, dne 19. dec. popoldne ob 1. uri.

(Kvaterno nedeljo), popoldne ob 3. uri dne 19. dec. ima »Katol. polit. društvo v Konjicah« svoj zbor. K temu se uljudno vabijo vsi p. n. društveniki in po njih vpeljani gostje.

(Bralno društvo v Negovi) ima dne 12. dec. ob 3. uri popoldne v župnišču letno zborovanje s sledečim vsporedom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Račun. 3. Volitev odbora. 4. Zapisovanje udov in vplačevanje udnine. 5. Pogovor gledé naročitve časnikov.

Iz drugih krajev. (Umrli) je na Dunaju admiral Sterneck. Njegovega pogreba včeraj so se udeležili presvetli cesar in mnogo najvišje gospode. Truplo se pokoplje v Pulju, srce njegovo pa se shrani v hrasovski cerkvi pri Celovcu.

(Urednik graškega »Volksblatta«, monsignor Zapletal je v petek umrl. Storil je s svojim peresom veliko dobrega za katoliške Nemce na Štajarskem, za kar mu bodi Bog plačnik!

(Slovenska vzajemnost.) Oni dan se je vršila na Dunaju Mickievičeva slavnost, na kateri so bili zbrani Slovani vseh rodov. Bilo je več navdušenih govorov. Predsednika državnega zbora Abrahamovič in dr. Kramar sta naglašala slovansko vzajemnost v boju proti Nemcem, posebno Abrahamovič, ki je zagotavljal, da bode tudi poljski klub imel odslej odločno narodno in slovansko politiko.

(Razprava radi grozodejstev v Sjeničaku) je dospela včeraj pred sodiščem v Zagrebu do govora javnega tožitelja. Isti toži 27 oseb radi umora in predlaga za vse smrtno kazen na vislicah. Gledé 4 obtožencev pa je državni pravdnik odstopil od zatožbe in je predlagal, naj se isti takoj izpusté.

(Nesreče na morju.) Od dne 17. pa do 24. novembra t. l. se je pripetilo 42 nesreč na morju. Ponesrečilo je 29 jadrnic in 13 parobrodov. A od novega leta sem je ponesrečilo 819 jadrnic in 534 parnikov.

(Hudi viharji.) Po vsej Angleški in Belgiji besne hudi orkani, ki podirajo poslopja in gozdove. V Angliji so stopile nekatere vode iz svojih strug in napravile velikanske škode. Na pobrezju v Norfolku se je potopilo sedem ladij z vsem moštvo, tudi na jorkširski meji je ponesrečilo mnogo ladij.

(Na Italijanskem) je te dni po 30 ur dež lil. Vsled tega je na več krajih nastala povodenj, ki je mnogo škode povzročila. Železniške proge so na raznih krajih tako poškodovane, da se je moral promet ustaviti. V Rimu in Neapolju je vihar podrl skoro vse dimnike.

(Prebivalstvo zemlje.) Po novih štetvah živi na zemlji 1535 milijonov ljudi. Na Evropo pride 378/6 milijonov ljudi, in od teh 28% na Rusijo, 26% pa na Avstro Ogersko in Nemčijo.

(Velikanski mrjasec.) Uprava nadškofovskih gozdov zagrebških je z dovoljenjem nadškofa poslala zoološkemu muzeju velikanskega mrjasca, katerega so nedavno ustrelili v teh gozdih. Mrjasec tehta 175 kg. ter je bil star kakih pet let. Priklatil se je najbrže iz Bosne, kjer se nahaja še mnogo take divjačine.

(Izboljšani topovi.) Fml. Kropatschek je kazal oni dan nekaterim členom ogerskih delegacij svoje nove pobiljševalne izpremembe pri hitro streljajočih topovih.

Top se premakne pri vsakem strelu nazaj in treba ga je zopet ravnati. Tega ne bo treba sedaj več. Doslej je bilo možno 10krat ustreliti v 3 minutah in 33 sekundah; odslej se pa prihrani pri vsakih 10 streljih poldruga minota.

(Romanje v Sveto deželo) priredi bratovščina sv. Mihaela na Dunaju prihodnjo pomlad. Trajalo bode romanje 34 dnij. Odhod iz Trsta dne 13. aprila. Vsi troški so proračunjeni za III. razred 240 fl., II. razred 360 fl. in I. razred 695 fl. Kogar veseli in ima drobiž, lahko gre.

(Priporočba.) Zavarovanje vseh vrst pri »Unio catholica«. Pošteni, delavni zastopniki na deželi se iščejo. Več pové radovoljno glavni zastop v Gradcu, Radetzkygasse šte. 1.

Razglas.

V šolskem letu 1897/98 se razpišejo štiri štipendije v znesku po 300 gld. na leto za medicince s štajarsko domovinsko pravico. Prošnje s krstnim listom, domovnico, spričevalom dogotavljenih študij in reverzom se naj pošljejo do 15. grudnia t. l. deželnemu odboru.

Natančneje o tem se bere v 47. šte. „Slov. Gosp.“

V Gradcu, dne 12. novembra 1897.

2-2

Štaj. dež. odbor.

30 dni čas poskušnje.

5-letno pismeno jamstvo.

WERTHEIMOV

šivalni stroji.

Jako izv. čisto tiho šivajoč stroj za obitelji in za obrt.

Visok stroj za obitelji. **gld. 35.50.**

Vsak stroj, ki se v času poskušnje dobro obnese, vzajem na lastne stroške brez zadržka nazaj.

Agentov ni, zato prodajam za polovico navadne cene najboljšo robo. Zahtevajte cenike in obrazce šiva.

Posiljam na vse kraje cesarstva. — Zabož zastoj,

Razpošiljatelj šivalnih strojev 3-4

Louis Strauss,

zalagatelj društva c. kr. državnih in železniških uradnikov in učitelj. semenišča. Dunaj IV. Margarethenstr. 12. dn.

Pred dvema mesecema ste mi poslali Wertheimov šivalni stroj, imenovan »veliki Ringschiff št. 34«, ki ustreza vsem potrebam. Posebno pripomnim, da teče lahko, hitro in brez ropota. Hvala za naglo postrežbo in dobro okovarjeno pošiljatev. Delal sem že na kakih dvanajstih strojih, a noben mi ni tako ugajal, kakor Wertheimov »Ringschiff«.

V Seegu (Češko) meseca julija 1897.

Karol Rettinger, krojaški mojster.

Žganjarija

R. Wieserja v Hoči pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na štajarskem po čuda nizkih cenah.

Zdravilski konjak za bolestnike in okrevalce, kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 54

Nova usnjarska obrt v Framu

prevzame vsa v usnjarstvo spadajoča dela ter zagotavlja najboljše izdelovanje v največjo zadovoljnost. 2-4

V najem

se da pri neki farni cerkvi v ormoškem okraju pol štacunarske hiše. Kraj in hiša sta posebno pripravna za pekarijo ali pa za trgovino z raznim blagom, koja obrt je že zdaj na hramu. Več pove uprav. 3-3

J. N. Peteršič, Ptuj,

nasproti velike vojašnice (Ungarthor-gasse št. 6) zraven pošte,

trgovina knjig, papirja, galanterijskega in norimberskega blaga, pisalnega in risalnega orodja priporoča p. n. pisarnam, čast. duhovščini, g. učiteljem, slav. občinam, slav. krajn. šol. svetom, slav. društvom, kakor vsem gg. trgovcem in slav. občinstvu svojo novo veliko zalogo vsakovrstnega papirja za pisarne, pisma, risanje in zavijanje, raznovrstno barvanega svilnatega papirja (za cvetlice), za vezanje knjig itd.

Zalogo raznih sedaj novo upe-ljanih pisank in risank, dobrih svinč-nikov, kakor angleških peres.

Nadalje priporočam zavitke za pisma raznih velikosti in barv, peresnike, črnilo, tablice, črtalnike, radirke, krede, gobice, pušice in škatlje za peresnike, torbice, knjižice za beležke, trgovske knjige, pečatni vosek itd. po najnižjih cenah.

Posebno lep izbir papirja in zavitkov v mapah in elegantnih škat-ljah (kasetah).

Najbolje strune za citre, gosli, kitare in tamburice. Velik izbir tint-nikov, albumov in okvirov za foto-grafije, spominice, žepne nože, moš-njice za denar, vsakovrstne pipe, izprehodne palice in vseh drugih v galanterijo spadajočih predmetov.

Nadejaje se, da me bode slav. občinstvo v mojem novem povzetju vsestransko podpiralo, beleži z vele-spoštovanjem **Gornji.**

Loterijne številke.

Trst 4. decembra 1897: 2, 34, 24, 7, 46
Line » » » 6, 37, 29, 65, 63

» Govorite in pišite povsod in vsikdar le slovenski in zahtevajte slovenske tiskovine, držite se tudi slovenskih šeg in slovenske noše!«

Fulard-svila 60 kr.

do 3 gld. 35 kr. meter — japonska, kitajska itd. v najnovejših obrazcih in barvah, kakor tudi črna, bela in barvana **Hennebergova svila** meter po 35 kr. do 14 gld. 65 kr. — gladka, rižasta, kari-rana, pisana, damast itd. (blizo 240 razl. baž in 2000 razl. barv, obrazcev itd.) Poštne in carine prosto na dom. Vzorci obratno. Pošta v Švico se plača po dvoje.

Tovarne za svilo G. Henneberg (c. in kr. dvor. lif.) Zürich.

Lepo posestvo

se prodaja v občini Pivola pri Hočah. Ima več oralov dobrih vinogradov, sadonosnik, njive in goše. Hiša obstoji iz 3 izb, 2 kubinji (ena s štedilnikom), ima prešo, 3 kleti; zidan hlev, prostori za 4 govedi, svinjak s 4 hlevi, šķeden. Prodaja se s pohištvo in več sodov za 3000 gld.

Lorenc Čiček, posestnik v Pivoli.

Čebelnovošćene sveće,

lepo izdelane, dobro obležane, prodaja v vsakej velikosti in številu

Jožef Dufek,

svečar v Mariboru, Viktringhofgasse št. 5.

Cenik na zahtevo zastoj.

Dr. A. Praunseis

okrožni in praktični zdravnik

v Celju 20-22

ordinuje tudi za zobobolne vsaki dan od 9.—11. ure dopoldne in od 2.—5. ure popoldne v Celju

Ringstrasse št. 9.

Plombira se zlatom, srebrom in emailom po amerikanskem sistemu brez vsakih bolečin in garantuje za najpopolnejšo izvršitev.

Ponujam

9-12

pod zanesljivo pošteno postrežbo popolnoma **friško** blago: kavo, kilo po gld. 1.20, 1.30, 1.40 itd. rosine, cvebe, vamberle, rožiče, orehe, lešnike, mandeljne, pinole, češple, fige, citronade in arancine, kakor tudi izvrstnega čaja, ruma, čokolade, olja in parno pšenično moko.

Milan Hočevnar, Celje, glavni trg.

V vsakem pošteno oddajnem okraju, v vsaki občini, nastavi se razumna, delavna in zanesljiva oseba kot 25

zaupni mož in posredovalec

z dobrim in trajnim postranskim zaslužkom od nekega, mnogo let obstoječega, avstrijskega podjetja prve vrste. Pismene ponudbe pod „V. u. G.“, Gradec, poste restante.

Cerkvene orgle

v prav dobrem stanu se zaradi premembe v cerkvi po nizki ceni prodajo. Kdor jih želi kupiti, naj se pismeno ali osebno oglasi pri cerkvenem ključarju, **Franču Vavken** v Smartnu pri Slov. Gradcu.

Posestvo,

nahajajoče se v **Loženah**, četrť ure od farne cerkve Sv. Marjete ob Pesnici, se zaradi starosti udovca-gospodarja prostovoljno proda. Poslopja so zidana, z opeko krita; nahaja se zraven tudi mali mlin z jednim tečajem, ter nova vinska preša. Posestvo meri približno 23 oralov, in sicer: 10 oralov travnikov, njive, pašnik, gozd in vinograd. Proda se ali posestvo samo, ali pa tudi vse skupaj z vso gospodarsko opravo.

Kdor želi kupiti, naj se blagovoli osebno, ali pismeno oglašiti pri posestniku 2-3

Matiji Kocmut, Sv. Marjeta ob Pesnici.

Jedino pravi Balsam

(Tinctura balsamica)

iz lekarne pri „angelju varhu“ in tovarne farmaceutičnih preparatov

A. Thierry-ja
v Pregradi

pri Rogatec-Slatini.

Preskušeni in potrjeni od zdravstvenih oblastev.

Najstareje, najpristneje, najreelneje in najceneje ljudsko

domače zdravilo, ki uteši prsne in pljučne bolezni, želodčni krč itd. ter je vporabno notranje in zunanje. V znak pristnosti je zaprta vsaka steklenica s srebrno kapico, v katero je vtisnjena moja tvrdka **Adolf Thierry**, lekarna pri „angelju varhu“. Vsak balzam, ki ne nosi zgoraj stoječe zelene tiskane varstvene znamke, naj se odkloni kot čim cenejo tem nič vrednejo ponaredbi. Pazi naj se toraj vedno natančno na zeleno varstveno znamko, kakor zgoraj! Ponarejalce in posnemovalce svojega jedino pravega balzama, kakor tudi prekupce nič vrednih ponarejenih, občinstvo varajočih drugih balzamov, zasledujem najstrožje sodnijskim potom na podlagi zakona o varstvenih znakih. Kjer se ne nahaja zaloga mojega balzama, naj se naroči direktno in naslovi: Na angelja varha lekarno **A. Thierry-ja** v Pregradi pri Rogatec-Slatini. 12 malih ali 6 dvojnih steklenic stane franko vsake avstro-ogerske poštne postaje 4 krone, v Bosno in Hercegovino 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 krone 60 vinarjev. Manj kot 12 majhnih ali 6 dvojnih steklenic se ne razpošilja. Razpošilja se samo proti predplačilu ali poštne povzetju.

Pazi naj se vedno natančno na zgorajšnje zelene varstvene znamke, katero mora nositi v znak pristnosti vsaka steklenica. 21-30

Adolf Thierry, lekarnar
v Pregradi pri Rogatec-Slatini.

Čemu služi apno za poklajo?

Apno za poklajo služi posebno zato, da nadomesti fosforovo kislino v poklaji. Ako se pomisli, da je v zrnju, ki ima največ redilne moči za živinsko poklajo, v 100kg samo $\frac{1}{2}$ —1kg fosforne kisline, v 100kg apna za poklajo pa po 40kg, je razumljivo, da apno za poklajo tudi v malih deležih mnogo hasne. — 1kg Barthelovega apna za poklajo ima več fosforne kisline, snovij, iz katerih nastanejo kosti in kite, kakor 40 kil najboljšega zrnja.

Kedaj se ima dajati apno za poklajo?

Kadar se živina krmi, naj se ji dá apno za poklajo, pa še ne le tedaj, kedar je živina že lizava, se ji kosti omehčajo, zgubi mleko itd., ali če že živali več ne morejo vstati; kajti lože je bolezen zabraniti, kakor ozdraviti jo.

Kako se loči dobro apno za poklajo od slabega?

Najboljše to spoznaš, če apno kemično razkrojiš. Ker je pa to drago, poskusi pri malih naročitvah tako-le: Deni v kupico vode Barthelovega apna, ako se vsede vsled teže mnogih snovij, katere ima, ako nima ni duha ni okusa, je apno dobro. Če pa plava v vodi, ter čez 3—5 tednov dobi smrdljiv duh in solni okus, je apno slabo. Takega blaga se varuj!

(Izpisek iz Barthelovih sporočil št. 6, ki se na zahtevo pošljejo gratis.)

5 klg. apna za poklajo za poskus 1 gld. iz Dunaja.
100 klg. apna za poklajo 12 gld. iz Dunaja ali Prage.

Mihael Barthel in drug. — u. 1781. — Dunaj, X., Keplergasse, 20.

Najnovejši stroji za pripravo poklaje:

**Slamoreznice, krompir- in reporez-
nice, drobilni in stiskalni stroji, so-
parni stroj živinske poklaje, preno-
silne peči s štedilnim kotlom,**

kateri slednji je položen, ali ne, vravnano tako, da stoji, ali se prevaža, da se kuha ali pari v njem živinska poklaja, krompir; služi še drugim gospodarskim in domačim potrebam itd.

Nadalje: **Stroji za luženje turšice, čistil-
nice za žito (vetrnice), žitni trijeri
(žitočistilniki), stiskalnice za seno in slamo,** ki se gonijo z roko, stojijo, ali se lahko prevažajo. Vse imenovane stroje izdeluje in prodaja z jamstvom, da so najboljše, najtrpežnije izdelani,

PH. MAYFARTH in drug,

c. kr. izjemno priv. tovarna gospodarskih strojev, livarna in fužine s parom
Na Dunaju, II. Taborstrasse št. 76.

Odlikovani z več kot 390 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnami.

Ilustrovanj katalogi in priznanila pisma gratis. — Zastopniki in prekupci se iščejo.

Pravi trpotčev sok je jedino oni, kateri se pripravlja v lekarni k Zrinjskemu, H. Brodjočin, Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Trpotčev sok nepresežno deluje pri vseh prehlajenjih dušnih organov, ter je najboljšo sredstvo za prsni katar, kašelj, prsobil, hripavost in vratnobil. Tudi zastarani kašelj se s tem zdravilom v najkrajšem času da odpraviti; bolniki dobijo tek za jelo, lahko spijo in na ta način hitro okrevaljo. — Izmed mnogih zahval spominjam tukaj samo ono:

„Velecenjeni gospod lekarnik!

Pošljite mi še tri steklenice Vašega izvrstno delajočega trpotčevega soka; potrebujem jih za svoje poznanke. Jaz sem od dveh steklenic od nesnosnega kašlja popolnoma ozdravel. Hvala Vam. Priporočil bodem ta zdravilni sok vsem prsobolnim. S poštovanjem — Rudolf Ausim. Na Dunaji, 20. marca 1897.“

Pazi naj se torej, da jena vsaki steklenici varstvena znamka t. j. slika bana Nikole Zrinjskega, kajti samo on je pravi trpotčev sok, kateri to varstveno znamko nosi. — Cena steklenici s točnim opisom je 75 kr. — Razpošilja se vsaki dan pošto na vsa mesta in sicer proti predplačilu (pračunavši 20 kr. za zametek) ali pa po poštne povzetju. — Ceniki raznovrstnih domačih preskušanih zdravil razpošiljajo se na zahtevo zastopnj in poštne prosto. Lekarna k Zrinjskemu, H. Brodjočin, Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

13—30